

Lilleådalen, Lilleåen, Bjørnkær Mose

Lilleådalen, med Bjørnkær Mose og Lilleåen, er en meget spændende lokalitet i vores lokalområde. Det er et område, som man næsten ikke kan forestille sig, hvis ikke man har kendskab til, at noget sådant forefindes i Sabro sogn. Et særdeles fredfyldt rekreativt område, hvor alle former for vildt har optimale betingelser for at leve og formere sig.

Hvordan benævnelsen Bjørnkæret er opstået, er der ikke noget svar på. Måske der for adskillige tusinde år side, har levet Bjørne i Bjørnkær mose.

De kuperede former, som terrænet har fået, er naturligvis ikke menneskeskabt. De er skabt af den sidste istid, for ca. 12.000 år siden. Området var dengang dækket med is og havde været det i flere tusinde år.

Lilledalen er en såkaldt smeltevandsdal.

Lilleåen.

Lilleåen har sit udspring ude i engarealerne øst for Lading sø og øst for vejen mellem Lading og Skivholme. Lilleåen har et forløb på 34 km og et fald på ca.40 meter, inden den når sit udløb i Gudenåen ved Langå.

Lilleåen starter egentlig kun som en lille grøft, men får hurtigt næring på sin vej gennem området i form af markdræn og andre mindre åer. Allerede da den passerer Åhuset nord for Ristrup, ved sogneskellet til Søften sogn, ligner den en lille å. Lidt længere fremme ved Hattemagerskoven får den et medløb af endnu en lille å. Når den når frem til Hinnerup, har den fået tilløb fra både Norring Møllebæk og Haldum Bæk. Ved Grundfør Mølle er vandstrømmen allerede 5 gange større end ved Mølballe. Når den har passeret Hadsten, drejer den mod nordvest, hvor den får tilløb af Vissing Bæk og Spørring Å.. Når den når frem til Gudenåen ved Langå, er den faktisk en ret betydelig å. Den afvander på sin rejse et areal svarende til 300 kvadrat km.

Lilleåens vand har også været anvendt til kraftkilde. Der har været adskillige vandmøller ved Lilleåen. I vores lokalområde har Lilleåens vand været kraftkilde til en vandmølle. Der hvor Lilleåen passerer under Stillingvej, har der umiddelbart vest for vejen tidligere været mølledrift. Åen har også været drivkraft til Vandmejeriet, nu adresse Ristrupvej 41

Bjørnkær Mose

En af de veje som bønderne i Sabro brugte, når de skulle i mosen, var vejen i forlængelse af Sabro Kirkevej. Vejen hvor stien nu er blevet etableret. Den gamle vej er stadigvæk tydeligt markeret nede i mosen. Fra mosevejen og videre forbi træhuset Urebjergvej 60 er dalskråningerne meget markante. Disse skrån timer kaldes Urebjerget.

Urebjerget er en sandbanke. Vejen, der går på langs af mosen hedder Urebjergvej. En rigtig god benævnelse hvor man gør brug af stednavnet Urebjerg. Tidlige hed vejen Duelundvej, men i forbindelse med kommunalreformen i 1970 fik den navneændring til Urebjergvej. Alt tyder på, at navnet Urebjerg er en gammel benævnelse. Da Sabro Kro blev bygget i 1855, hed kroen Urebjerg Kro. Tilbage i tiden og antagelig især i krigsårene produceredes der mange tørv i mosen.

Lilleådalen er en spændende historisk lokalitet, et af de mest velbevarede naturområder i Sabro sogn